

Dersin Amacı

Din eğitiminin temel konularını, amacını ve faydalarını kavrayan öğrencinin örgün ve yaygın din eğitimiyle ilgili temel bilgileri ve yaklaşımları öğrenmesi sayesinde toplumla daha verimli bir dini iletişimde bulunmasına katkı sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Din eğitimiyle ilgili bazı kavramlar, ilkeler, metotlar, diğer dallarla ilişkileri, İslam din eğitiminin tarihi gelişimi, bilim dalı olarak ortaya çıkışı, dini gelişim teorileri,Türkiye'de din eğitiminin tarihi gelişimi ve hukuki dayanakları, din eğitimcisinin yetiştirilmesi, bazı batı ülkelerinde din eğitimi uygulamalarını içermektedir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

• Mustafa Köylü, Nurullah Altaş (ed.), Din Eğitimi, Ensar Yayınları. Çetinel, H. (2022). • İnsan ve Muhiti: Muhit Kavramı Perspektifinden Din Eğitimi. Muhakeme Journal, 5(2), 80-93. <https://doi.org/10.33817/muhakeme.1205853> • Kant, I. (2020). Eğitim Üzerine (S. E. Sekman, Çev.; 5. bs). İz Yayıncılık.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Ders, teorik içerik ağırlıklı olsa da ülkemizde ve Batı'da din eğitimi merkezli tartışmalı konular yer aldığından dolayı öğrencilerin analitik ve eleştirel düşünce kabiliyetlerinin gelişimi açısından bu konulara yönelik farklı okumalarda bulunmaları talep edilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Araş. Gör. Muhammed Sami BAYSAL

Dersin Verilişi

Ders haftada iki saatlik teorik çerçevede işlenecektir. Yöntem ve teknik olarak, anlatım, soru-cevap, tartışmaya yer verilecektir. Din eğitiminde çevre etkisi vb. konularda örnek olay tekniğine ve "Eğitimde kalıtım mı yoksa çevre mi etkilidir?" şeklinde grup tartışmalarına yer verilecektir. Cami ve Kur'an kursu merkezli din eğitimi ve öğretimi faaliyetlerine ilişkin öğrencilerin örnek olay çalışması yapmaları istenecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Hasan Çetinel

Program Çıktısı

1. Din eğitimine ilişkin kavramsal çerçeveyi kavrayabilme.
2. Din eğitiminin temel problemleri hakkında akıl yürütebilme.
3. Din eğitimi biliminin ülkemizdeki ve Batı'daki gelişimi hakkında bilgi sahibi olma.
4. Din eğitiminin temelleri hakkında değerlendirme yapabilme.
5. Yaygın ve örgün din öğretimi konularında değerlendirme yapabilme.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
1	Kaynak kitaptan 22-33. sayfalar arasının okunması, notların		Anlatım, soru-cevap, tartışma	Başlangıçtan Cumhuriyet dönemine kadar din eğitimi İslam öncesi Arap toplumunda eğitim; Hz. Peygamber döneminde eğitim; Medrese öncesinde İslam dünyasında eğitim çalışmaları.
2	Kaynak kitaptan 33-44. sayfalar arasının okunması, not tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Medreselerin kurulmasından sonra eğitim çalışmaları; Tanzimat döneminden sonra din eğitimi çalışmaları.
3	Kaynak kitaptan 48-72. sayfalar arasının okunması, not tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Din eğitiminin bilimselleşme süreci: Eğitim öğretime ilişkin temel kavramlar; Eğitim bilimi, Din ve İlahiyat kavramları; Din eğitimi bilimi.
4	Kaynak kitaptan 81-103. sayfalar arasının okunması, not tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Din eğitimi ve öğretiminin temelleri: Bireysel-insani temel; Toplumsal temel; Kültürel temel; Evrensel temel; Felsefi temel; Hukuki temel.
5	Kaynak kitaptan 109-141. sayfalar arasının okunması, not tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Avrupa birliği ülkelerinde din eğitimi kuram ve uygulamaları: Ab ülkelerinde genel dini yapı ve din eğitimi politikaları.
6	Kaynak kitaptan 148-183. sayfalar arasının okunması, not tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Örgün din eğitimi: İlköğretimde din eğitimi: İlköğretim çocuğunun genel özellikleri ve dini gelişimi. İlköğretimde etkili din eğitimi ve öğretimi.
7	Immanuel Kant'a ait "Eğitim Üzerine" kitabından 54-78. sayfalar arasının okunması, notlar tutulması.		Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Immanuel Kant ve din eğitimi yaklaşımı.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
8	Sınavda ilk yedi haftada ele alınan teorik bilgilerin dengeli bir dağılımla yer aldığı göz önüne alınarak hazırlık yapılmalı.		Teorik	Ara sınav açık uçlu sorulara dayalı olarak yapılacaktır.
9	Kaynak kitaptan 190-221. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Ortaöğretimde din eğitimi: Liselerde din eğitimi süreci; Zorunlu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri, Ortaöğretim gençliğinin temel sorunları ve din öğretimi; ortaöğretim aşamasında din öğretiminde muhteva ve yöntem sorunu.	
10	Kaynak kitaptan 224-261. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	İmam-Hatip Liselerinde Din Öğretimi: Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve İmam Hatip Mektepleri, Tarihsel süreçte İmam Hatip Liseleri, 2002 ve sonrasında İmam Hatip Liseleri.	
11	Kaynak kitaptan 268-302. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Yükseköğretimde Din eğitimi: Cumhuriyetten günümüze İlahiyat Fakültelerinin gelişimi; Günümüzdeki durum ve İlahiyat Fakültesi programı.	
12	Kaynak kitaptan 309-342. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Ailede Din Eğitimi: Aile kurumu; Din eğitimi açısından ailenin konumu; Ailede din eğitiminin temel ilkeleri.	
13	Kaynak kitaptan 349-372. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Camilerde Din Eğitimi: Bir din eğitimi kurumu olarak camiler ve cami merkezli din öğretiminin cemaat ve öğrenme özellikleri. Cami merkezli din eğitiminde yöntem ve teknikler.	
14	Kaynak kitaptan 375-400. sayfalar arasının okunması, not tutulması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Kur'an Kurslarında Din Eğitimi: Kur'an öğretimi tarihçesi, Kur'an kursları ve güncel durumları.	
15	Hasan Çetinel'e ait "İnsan ve Muhiti: Muhit Kavramı Perspektifinden Din Eğitimi" makalesinin okunarak, notlar çıkarılması.	Anlatım, soru-cevap, tartışma.	Din eğitimi ve öğretiminde çevre etkisi.	
16	Ağırlığı ara sınav ve final haftası arasında ele alınan konulardan olmak üzere dönem boyunca din eğitimi dersi kapsamında temas edilen konulara yönelik hazırlık yapılmalıdır.	Açık uçlu sorulardan oluşan bir final sınavı yapılacaktır.	Final sınavı	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Bütünleme	1	1,00
Tartışmalı Ders	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1							0	5	4										
Ö.Ç. 2						3			4								4		
Ö.Ç. 3								3			5								
Ö.Ç. 4						4		4											
Ö.Ç. 5						4			4								4	3	

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirleri, fiziksel ve ahlaki özellikleri, hadisin ve hadis ilminin tarihi seyri, usulü, problemleri, yorumlanması ve kültürel değeri hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 2 :** İslam dünyasında dini ve siyasi gayelerle vücut bulmuş klasik ve çağdaş akımlar hakkında temel bilgi sahibidir.
- P.Ç. 3 :** Tasavvufun tarihi, kavramları, kurumları, şahsiyetleri ve felsefesi hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 4 :** Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur ve ilmi ölçüler çerçevesinde yorumlar
- P.Ç. 5 :** İslam inanç esaslarını ve Kelam problemlerini akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarla değerlendirir
- P.Ç. 6 :** Alanıyla ilgili klasik ve modern metinleri anlayabilecek ve kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilecek düzeyde Arapçayı ve bir batı dilini en az Avrupa dil portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak ilahiyat alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 7 :** Din ve dini konuları felsefi, sosyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirebilir.
- P.Ç. 8 :** Klasik kaynaklarda ve modern araştırmalarda İslam fıkhnın temel konularını, mukayeseli hukuk yöntemleri çerçevesinde İslam hukuku ile diğer hukuk sistemleri arasında karşılaştırarak değerlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Bireysel, toplumsal ve küresel nitelikteki olay ve sorunlara, dini ve sosyal bilimlerin verileri doğrultusunda, tanımlama, kurgulama, değerlendirme ve çözüm önerileri getirebilme becerisi.
- P.Ç. 10 :** Her çeşit bireysel, toplumsal hatta küresel nitelikli, felsefi, sosyal, psikolojik ve dini içerikli sorunları, temel kaynaklardan yararlanarak, bilimsel düzeyde araştırıp, analiz ve sentez yaparak, rapor haline getirebilme.
- P.Ç. 11 :** Dini metinleri orijinal kaynaklarından okuyup, anlayabilecek düzeyde dil becerisi elde edebilme.
- P.Ç. 12 :** Din bilimlerine ilişkin tarihi bilgi birikimiyle birlikte, alanıyla ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilme ve sorunların çözümünde kullanabilme becerisi.
- P.Ç. 13 :** Tarihi süreç içinde olmuş İslam Kültür ve Medeniyetini özgün nitelikleriyle kavratarak, tarihi ve kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilme.
- P.Ç. 14 :** Örgün ve yaygın din eğitiminin hedef kitlesi olan çocuk, genç, yetişkin ve yaşlıları biyolojik, psikolojik, sosyal ve dini gelişim özelliklerine göre tanıyıp, uygun yöntem ve tekniklerle dini öğretileri sunabilme becerisi.
- P.Ç. 15 :** Eleştirel düşünebilme
- P.Ç. 16 :** Rasyonel düşünebilme
- P.Ç. 17 :** İslam dininin evrensel değerleri ışığında toplumun dini-ahlaki ihtiyaçlarına çözümler üretir.
- P.Ç. 18 :** İslami ilimlerin gelişim süreçleri hakkında analiz yapar.
- P.Ç. 19 :** İslam bilimlerine ilişkin temel kavramları doğru kullanır.
- P.Ç. 20 :** Din, mezhep ve çağdaş dini akımlar hakkında karşılaştırmalar yapar.
- Ö.Ç. 1 :** Din eğitimi ile ilişkin kavramsal çerçeveyi kavrayabilme.
- Ö.Ç. 2 :** Din eğitiminin temel problemleri hakkında akıl yürütebilme.
- Ö.Ç. 3 :** Din eğitimi biliminin ülkemizdeki ve Batı'daki gelişimi hakkında bilgi sahibi olma.
- Ö.Ç. 4 :** Din eğitiminin temelleri hakkında değerlendirme yapabilme.
- Ö.Ç. 5 :** Yaygın ve örgün din öğretimi konularında değerlendirme yapabilme.